

STUDII ȘI CERCETĂRI DE ISTORIA ARTEI

ARTĂ PLASTICĂ, SERIE NOUĂ

TOMUL 13 (57), 2023

Sumar

HORIA VLADIMIR ȘERBĂNESCU,	Un album de acuarele inedit realizat de Carol Pop de Szathmari, înfățișând armata otomană în Bucureștii anului revoluționar 1848	7
RALUCA PARTENIE,	Repere decorative în arhitectura civilă interioară, la cumpăna veacurilor XVIII–XIX	49
ADRIAN-SILVAN IONESCU, EDUARD ANDREI,	Horia Igiroșanu, cronicar de artă pe nedrept uitat ..... Opere de artă pierdute/redescoperite. Valori ale patrimoniului cultural românesc la Expoziția Universală de la New York 1939–1940	89 125
HILARY ROBERTS (Londra),	Florence Farmborough's Photographs of the Russian Front during the First World War	147
THEODOR ULIERIU, ROSTĂS,	“A Photographic Studio according to the Adjoint Plan”. New Archival Sources for the History of Photography in Nineteenth-Century Bucharest	159
ADRIANA DUMITRAN,	The Photographer Adolf Kleingsberg and <i>Julietta</i> his Workshop in Bucharest, in the First Half of the 20 th Century	189
IOANA VLASIU,	Un debutant incomod – Ion Grigorescu între opunere și supunere	207

CRONICA ȘI VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Ediția a XIX-a a Sesiunii de comunicări științifice „Date noi în cercetarea artei medievale și premoderne din România”, București, MNAR, 20–21 aprilie 2023 (dep. de artă medievală)	221
Expoziția <i>M. H. Maxy. De la avangardă la socialism</i> , MNAR, 28 dec. 2022 – 30 apr. 2023 (Olivia Nițiș)	231
Expoziția retrospectivă <i>Victor Brauner. Invenții și magie</i> , Muzeul Național de Artă Timișoara, Palatul Baroc, 17 febr. – 28 mai 2023 (Olivia Nițiș)	234
Expoziția <i>Silvan – un portretist între literații, muzicienii și actorii secolului XX</i> , Muzeul de Artă Craiova, 11 mai – 15 iulie 2023 (Adrian Ioniță)	236
Expoziția <i>Drumul către Încoronarea din anul 1922</i> , Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, 25 oct. 2022 – 31 dec. 2023 (Ramona Caramela)	241

STUDII ȘI CERCET. IST. ART., ARTĂ PLASTICĂ, serie nouă, tom 13 (57), p. 1–310, București, 2023

Conferința internațională <i>Fotografia românească.Perspective locale și tendințe europene</i> , Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”, Biblioteca Națională a României, 8 iunie 2023 (Ramona Caramelea)	244
Expoziția <i>Occupied City. Politics and Daily Life in Istanbul</i> , Istanbul, Institutul de Cercetări din Istanbul, 11 ian. – 26 dec.2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	248
Expoziția <i>Niki de Saint Phalle. Les années 1980 et 1990: l'art en liberté</i> , Les Abattoirs, Musée-Frac Occitanie, Toulouse, 7 oct. 2022 – 5 martie 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	255
Expoziția <i>Lumea satului în pictura românească</i> , Muzeul Municipiului București, Palatul Suțu, 15 dec. 2022 – 20 aug. 2023 (Ioana Apostol)	261
Expoziția <i>Nicolae Grigorescu – Pictor al ethosului românesc</i> , MNAR, București, 15 mai – 17 sept. 2023 (Corina Teacă)	266
Expoziția retrospectivă <i>Carmen Calvo</i> , Muzeul Picasso, Barcelona, 5 mai – 3 sept. 2023 (Corina Teacă)	267
Expoziția <i>Grupul celor 4</i> , Muzeul Colecțiilor de Artă, București, 9 iulie – 24 sept. 2023 (Virginia Barbu)	269
Expoziția <i>Füssli. Entre rêve et fantastique</i> , Musée Jacquemart-André, Paris, 16 sept. 2022 – 23 ian. 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	271

RECENZII

<i>In honorem 70 Adrian-Silvan Ionescu. Colecție de studii și amintiri despre Adrian-Silvan Ionescu</i> (Cătălin Nicolae)	277
DOINA LEMNY, <i>Brancusi et ses muses</i> (Cristian-Robert Velescu)	282
DOINA LEMNY, <i>Constantin Brancusi, la chose vraie</i> (Cristian-Robert Velescu)	285
OANA-MĂDĂLINA POPESCU, <i>Icoane ale Sfântului Grigorie Decapolitul realizate pe manuscrise, tipărituri și hrisoave</i> (Ștefan Petrescu)	287
MONA MOMESCU, EDUARD ANDREI, <i>Risipitorul de talent: Ilie Cristoloveanu</i> (Ramona Caramelea)	288

IN MEMORIAM

Istoricul de artă Răzvan Theodorescu (22.05.1939 – 6.02.2023) (Constantin Ciobanu)	293
Un stâlp al Bibliotecii Academiei (Adrian-Silvan Ionescu)	299
DE LIBRIS (VB, ASI)	301
DESPRE AUTORI	305
ABREVIERI	309

STUDII ȘI CERCETĂRI DE ISTORIA ARTEI

ARTĂ PLASTICĂ, SERIE NOUĂ

TOMUL 13 (57), 2023

Sommaire

HORIA VLADIMIR ȘERBĂNESCU,	Un album inédit d'aquarelles avec l'armée ottomane présente dans la ville de Bucarest pendant l'année révolutionnaire de 1848, réalisé par Carol Pop de Szathmari	7
RALUCA PARTENIE,	Repères décoratifs dans l'architecture civile d'intérieur entre le XVIII ^e et le XIX ^e siècle	49
ADRIAN-SILVAN IONESCU, EDUARD ANDREI,	Horia Igiroșanu, chroniqueur de l'art injustement oublié . Œuvres d'art perdues redécouvertes. Valeurs du patrimoine culturel roumain à l'Exposition Universelle de New York 1939 – 1940	89 125
HILARY ROBERTS (Londres),	Florence Farmborough's Photographs of the Russian Front during the First World War	147
THEODOR ULIERIU ROSTÁS,	"A Photographic Studio according to the Adjoint Plan". New Archival Sources for the History of Photography in Nineteenth-Century Bucharest	159
ADRIANA DUMITRAN,	The Photographer Adolf Kleinsberg and <i>Julietta</i> his Workshop in Bucharest, in the First Half of the 20 th Century	189
IOANA VLASIU,	Un débutant incommode – Ion Grigorescu, entre opposition et soumission	207

CHRONIQUE ET VIE SCIENTIFIQUE

La XIX ^e édition de la session de communications scientifiques <i>Nouvelles données dans la recherche de l'art médiéval et prémoderne de Roumanie</i> , Bucarest, MNAR, 20 – 21 avril 2023 (dép. d'art médiéval)	221
L'exposition <i>M. H. Maxy. De l'avant-garde au socialisme</i> , MNAR, Bucarest, 28 déc. 2022 – 30 avril 2023 (Olivia Nițiș)	231
L'exposition rétrospective <i>Victor Brauner. Invention et magie</i> , Musée National d'Art de Timișoara, Palais Baroque, 17 févr. – 28 mai 2023 (Olivia Nițiș)	234
L'exposition <i>Silvan – un portraitiste parmi les lettrés, les musiciens et les acteurs du XXe siècle</i> , Musée d'Art de Craiova, 11 mai – 15 juillet 2023 (Adrian Ioniță)	236
L'exposition <i>Vers le Couronnement de 1922</i> , Musée Militaire national „Ferdinand I”, 25 oct. 2022 – 31 déc. 2023 (Ramona Caramelea)	241

La conférence internationale <i>La photographie roumaine. Perspectives locales et tendances européennes</i> , Institut d’Histoire de l’Art ”G. Oprescu”, Bibliothèque Nationale de Roumanie, Bucarest, 8 juin 2023 (Ramona Caramelea)	244
L’exposition <i>Occupied City. Politics and Daily Life in Istanbul</i> , 11 janv. – 26 déc.2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	248
L’exposition <i>Niki de Saint Phalle. Les années 1980 et 1990: l’art en liberté</i> , Les Abattoirs, Musée - Frac Occitanie, Toulouse, 7 oct. 2022 – 5 mars 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	255
L’exposition <i>L’univers rural dans la peinture roumaine</i> , Musée de la Ville de Bucarest, Palais Suțu, 15 déc. 2022 – 20 août 2023 (Ioana Apostol)	261
L’exposition <i>Nicolae Grigorescu – peintre de l’éthos roumain</i> , MNAR, Bucarest, 15 mai – 17 sept. 2023 (Corina Teacă)	266
La rétrospective <i>Carmen Calvo</i> , Musée Picasso, Barcelonne, 5 mai – 3 sept. 2023 (Corina Teacă)	267
L’exposition <i>Le groupe des 4</i> , Musée des Collections d’Art, Bucarest, 9 juillet – 24 sept.2023 (Virginia Barbu)	269
Expoziția <i>Füssli. Entre rêve et fantastique</i> , Musée Jacquemart-André, Paris, 16 sept. 2022 –23 janv. 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	271

COMPTE RENDUS

<i>In honorem 70 Adrian-Silvan Ionescu. Colecție de studii și amintiri (Collection d’ études et de souvenirs) (Cătălin Nicolae) .....</i>	277
DOINA LEMNY, <i>Brancusi et ses muses</i> (Cristian-Robert Velescu)	282
DOINA LEMNY, <i>Constantin Brancusi, la chose vraie</i> (Cristian-Robert Velescu)	285
OANA-MĂDĂLINA POPESCU, <i>Icoane ale Sfântului Grigorie Decapolitul realizate pe manuscrise, tipărituri și hrisoave</i> (Ștefan Popescu)	287
MONA MOMESCU, EDUARD ANDREI, <i>Risipitorul de talent: Ilie Cristoloveanu</i> (Ramona Caramelea)	288

IN MEMORIAM

L’historien de l’art Răzvan Theodorescu (22.05.1929 – 6.02.2023) (Constantin Ciobanu)	293
Un pilier de la Bibliothèque de l’Académie (Adrian-Silvan Ionescu)	299
DE LIBRIS (VB, ASI)	301
SUR LES AUTEURS	305
ABRÉVIATIONS.....	309

STUDII ȘI CERCETĂRI DE ISTORIA ARTEI

ARTĂ PLASTICĂ, SERIE NOUĂ

TOMUL 13 (57), 2023

Summary

HORIA VLADIMIR ȘERBĂNESCU,	Carol Pop de Szathmari and His Unknown Watercolor Album on the Ottoman Army in Bucharest, during the 1848 Revolution	7
RALUCA PARTENIE,	Decorative Guiding Marks in the Interior Urban Architecture between the 18 th and the 19 th Centuries	49
ADRIAN-SILVAN IONESCU, EDUARD ANDREI,	Horia Igiroșanu, an Art Columnist Unfairly Forgotten ..... Lost/Rediscovered Artworks. Values of the Romanian Cultural Heritage at the New York World's Fair 1939–1940	89 125
HILARY ROBERTS (London),	Florence Farmborough's Photographs of the Russian Front during the First World War	147
THEODOR ULIERIU-ROSTÁS,	"A Photographic Studio according to the Adjoint Plan". New Archival Sources for the History of Photography in Nineteenth-Century Bucharest	159
ADRIANA DUMITRAN,	The Photographer Adolf Klingsberg and <i>Julietta</i> his Workshop in Bucharest, in the First Half of the 20 th Century	189
IOANA VLASIU,	An Inconvenient Debutant Artist – Ion Grigorescu between Opposition and Obedience	207

EXHIBITIONS AND SCIENTIFIC EVENTS

The 19 th Scientific Session on Medieval Art (The Medieval Art Department)., MNAR, Bucharest, April 20 – 21, 2023 (dept.of medieval art)	221
<i>M. H. Maxy. From Avantgarde to Socialism</i> exhibition, The National Museum of Art of Romania, Bucharest, Dec. 28, 2022 – Apr. 30, 2023 (Olivia Nițiș)	231
<i>Victor Brauner. Invention and Magic</i> , retrospective exhibition The National Museum of Art Timișoara, Feb. 17 – May 28, 2023 (Olivia Nițiș)	234
<i>Silvan – A Portraitist among Writers, Musicians and Actors in the 20th Century</i> exhibition, The Art Museum Craiova, May 11 – July 15, 2023 (Adrian Ioniță)	236
<i>The Road to Coronation – 1922</i> exhibition, The "King Ferdinand I" National Military Museum, Bucharest, Oct. 25, 2022 – Dec.31, 2023 (Ramona Caramelea)	241

STUDII ȘI CERCET. IST. ART., ARTĂ PLASTICĂ, serie nouă, tom 13 (57), p. 1–310, București, 2023

<i>The Romanian Art of Photography. Local Perspective and European Trends</i> International Conference, The “G. Oprescu” Institute of Art History, The National Library of Romania, Bucharest, June 8, 2023 (Ramona Caramelea)	244
<i>Occupied City. Politics and Daily Life in Istanbul</i> exhibition, Istanbul, Turkey, Istanbul Research Institute, Jan. 11 – Dec. 26, 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	248
The Exhibition <i>Niki de Saint Phalle. Les années 1980 et 1990: l’art en liberté</i> , Les Abattoirs, Musée Frac-Occitane, Toulouse, oct. 7 , 2022 – march 5, 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	255
The exhibition <i>The Rural World in Romanian Painting</i> , Bucharest Museum, Suțu Palace, dec.15 2022 – aug. 20, 2023 (Ioana Apostol)	261
The Exhibition <i>Nicolae Grigorescu – Painter of the Romanian Ethos</i> , MNAR, Bucharest, Aug. 15 – sept. 15, 2023 (Corina Teacă)	266
The retrospective exhibition <i>Carmen Calvo</i> , Picasso Museum, Barcelona, May 5 – Sept. 7, 2023 (Corina Teacă)	267
The exhibition <i>The Group of 4</i> , Art Collections Museum, Bucharest, July 9 – Sept. 24, 2023 (Virginia Barbu)	269
Expoziția <i>Füssli. Entre rêve et fantastique</i> , Musée Jacquemart-André, Paris, Sept. 16 2022 – Jan. 23 2023 (Adrian-Silvan Ionescu)	271

BOOK REVIEWS

<i>In honorem 70 Adrian-Silvan Ionescu. Colecție de studii și amintiri despre Adrian-Silvan Ionescu</i> (Cătălin Nicolae)	277
DOINA LEMNY, <i>Brancusi et ses muses</i> (Cristian-Robert Velescu)	282
DOINA LEMNY, <i>Constantin Brancusi, la chose vraie</i> (Cristian-Robert Velescu)	285
OANA MĂDĂLINA POPESCU, <i>Icoane ale Sfântului Grigorie Decapolitul realizate pe manuscrise, tipărituri și hrisoave</i> (Ștefan Petrescu)	287
MONA MOMESCU, EDUARD ANDREI, <i>Risipitorul de talent: Ilie Cristoloveanu, pictor și filolog în România și SUA</i> (Ramona Caramelea)	288

IN MEMORIAM

The art historian RĂZVAN THEODORESCU (22.05.1929–6.02.2023) (Constantin Ciobanu)	293
A Pillar of the Library of the Romanian Academy (Adrian-Silvan Ionescu)	299
DE LIBRIS (VB, ASI)	301
ABOUT THE AUTHORS	305
ABBREVIATIONS	309